

# IMUNIZĀCIJAS VALSTS PADOMES DARBA SĒDES

## PROTOKOLS

Rīga, 2018. gada 08. oktobrī

Nr. 55

Sēde sākas: plkst. 14:00  
Sēde beidzas: plkst. 16:00

### **Sēdi vada:**

**Dace Zavadska**, VSIA „Bērnu klīniskā universitātes slimnīca” Bērnu vakcinācijas centra vadītāja, Rīgas Stradiņa universitātes Pediatrijas katedras asociētā profesore

### **Sēdē piedalās**

#### Padomes locekļi:

**Ainis Dzalbs**, ģimenes ārsts;

**Antra Fogle**, Nacionālā veselības dienesta (NVD) Zāļu ārstnieciskās novērtēšanas nodaļas vadītāja;

**Ainārs Lāčbergs**, NVD Finanšu vadības departamenta Iepirkumu nodaļas vadītāja vietnieks;

**Santa Markova**, SIA "Rīgas Dzemdību nams" valdes priekšsēdētāja, ginekoloģe, dzemdību speciāliste;

**Anita Villeruša**, Sabiedrības veselības institūta zinātniskās padomes priekšsēdētāja, Rīgas Stradiņa universitātes Sabiedrības veselības un epidemioloģijas katedras asociētā profesore

**Dace Gardovska**, Rīgas Stradiņa universitātes Pediatrijas katedras vadītāja;

**Uga Dumpis**, VSIA „Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca” (PSKUS) Infekciju uzraudzības dienesta vadītājs,

#### Pieaicinātie:

**Ilze Arāja**, Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) Komunikācijas nodaļas vadītāja;

**Jana Feldmane**, VM Sabiedrības veselības departamenta Vides veselības nodaļas vadītāja

**Iļona Liskova**, SPKC direktora vietniece attīstības un epidemioloģiskās drošības jautājumos;

**Jurijs Perevoščikovs**, SPKC Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses departamenta direktors;

**Elīna Dimiņa**, SPKC Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses departamenta Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas vadītāja,

**Sēdē nepiedalās:**

**Sandija Salaka**, Māmiņu kluba Latvijā vadītāja;

**Gunta Stūre**, SIA "Rīgas Austrumu Klīniskā Universitātes Slimnīca" stacionāra "Latvijas Infektoloģijas centrs" 6. HIV/AIDS nodaļas vadītāja;

**Ingrīda Biedre**, Zāļu valsts aģentūras (ZVA) Zāļu reģistrācijas departamenta Efektivitātes un drošuma izvērtēšanas nodaļas Izmaiņu un robežproduktu sektora vadītāja,

**Sēdi protokolē:**

**Marta Korjagina**, SPKC Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses departamenta Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas sabiedrības veselības analītiķe.

**Dienas kārtība:**

1. Par vakcināciju pret gripu:
  - 1.1. par 2018./19. gada gripas sezonas plānotām vakcinācijas veicinošām aktivitātēm (*SPKC*);
  - 1.2. par gripas vakcīnu pieejamību un iepirkuma procesu (*ZVA*).
2. Par veselības aprūpes darbinieku vakcināciju pret gripu stacionāros saistībā ar pacientu drošību (*D.Zavadska*);
3. Par poliomiēlīta vakcīnu devu skaita samazināšanu valsts imunizācijas programmā (*VM, SPKC, D.Zavadska*);
4. Par difterijas un stinguma krampju vakcīnu nodrošinājumu (*VM, SPKC, NVD*);
5. Par trakumsērgas pēcekspozīcijas profilakses valsts rekomendācijām, balstoties uz PVO 2018.gada ziņojumu (*SPKC, D.Zavadska*);
6. Par gatavošanos nākamam vakcīnu iepirkumam – aktuālie jautājumi pirms iepirkuma (*ZVA, NVD*);
  - 6.1. Latvijas Otolarīngologu asociācijas un Latvijas Onkoginekologu asociācijas priekšlikumi valsts vakcinācijas programmai pret cilvēka papillomas vīrusu.
7. Nevēlamo notikumu pēc vakcinācijas uzraudzības rekomendācijas: PVO seminārs (*D.Zavadska*);
8. Par imunizāciju Latvijas augstākās izglītības iestādēs (*D.Zavadska*);
9. Citi aktuāli jautājumi.

## **1. Par vakcināciju pret gripu** Par gripas vakcīnu pieejamību (*ZVA*)

*D.Zavadska* aicināja ZVA informēt klātesošos par gripas vakcīnas pieejamību 2018./19. gripas sezonā.

*J.Zvejnieks* informē, ka no augusta Latvijā ir ievestas 96 930 gripas vakcīnas un uz 41. nedēļu krājumā ir 52 528 devas *Influvac* vakcīnas un 3 296 devas *VaxigripTetra* vakcīnas. No zāļu lieltirgotavām 25 176 gripas vakcīnas ir nogādātas dažādās vakcinācijas iestādēs. Katru pirmdienu zāļu lieltirgotavas ZVA nosūta informāciju par gripas vakcīnas atlikumiem un ZVA patstāvīgi uztur komunikāciju ar gripas vakcīnas ražotāju pārstāvjiem.

Par 2018./19. gada gripas sezonas plānotām vakcinācijas veicinošām aktivitātēm (*SPKC*)

*I.Arāja* informē, ka 04.oktobrī tika atklāta sabiedrības informēšanas kampaņa vakcinācijas veicināšanai pret gripu "Neļauj gripai sevi noķert!" ar mērķi skaidrot, ka ar gripu var saslimt dažādās publiskās vietās un uzsvērt vakcīnas drošumu un vakcinācijas efektivitāti, radot motivāciju vakcinēties. Kampaņas ietvaros ir paredzētas video, audio un vides reklāmas; tematiskie raksti drukātajos medijos; radio konkurss un speciālista dalība interneta tiešraidē portālā "Māmiņu klubs". Līdzīgi kā pagājušogad, arī šogad ir pieejamas nozīmītes par vakcinēšanos pret gripu.

Tiek diskutēts par gripas vakcīnas kompensācijas cenām, patēriņa pieaugumu vakcinācijas kampaņas laikā, kā arī par gripas vakcīnas efektivitāti dažādās vecuma grupās un kopumā visā sezonā.

## **2. Par veselības aprūpes darbinieku vakcināciju pret gripu** stacionāros saistībā ar pacientu drošību (*D.Zavadska*)

IVP padomes priekšsēdētāja un padomes locekļi uzsver, ka pacientu drošība ir viena no Veselības ministrijas izvirzītām prioritātēm, taču, vērtējot veselības aprūpes darbinieku vakcinēšanos pret gripu, jāsecina, ka gripas vakcīnas izmaksas pašlaik jāsedz darba devējam. Ņemot vērā, ka veselības aprūpes darbiniekiem ir paaugstināts risks inficēties pašiem un inficēt pacientus un, lai nodrošinātu pacientu drošību medicīnas iestādēs, t.sk.

stacionāros, kur tie jau tāpat atrodas plānotas vai akūtas slimības dēļ, lai novērstu nozokomiālas gripas apdraudējumu, IVP visiem medicīnas iestāžu darbiniekiem stingri rekomendē vakcinēties pret gripu. Lai nodrošinātu veselības aprūpes darbinieku vakcināciju pret gripu, būtu svarīgi ievērot sekojošus kritējus:

1. Darbiniekiem tiek nodrošināta pilnībā darba devēja apmaksāta vakcinācija pret gripu;
2. Veicināt gripas vakcinācijas veselības aprūpes darbiniekiem nozīmes izpratni, pieejamību un laicīgu plānošanu;
3. Uzrunāt veselības aprūpes iestādes, kurās netiek nodrošināta darbinieku vakcinācija pret gripu, un veicināt tās nodrošināšanu;
4. Rast iespēju nākotnē saņemt valsts atbalstu veselības aprūpes darbinieku vakcinācijai pret gripu.

*Nolemts:*

*IVP locekļi atbalsta sagatavot vēstuli stacionāriem Latvijā par veselības aprūpes darbinieku vakcinācijas nepieciešamību pret gripu (par darba devēja līdzekļiem), uzsverot pacientu drošības jautājumu.*

### **3. Par poliomiēlīta vakcīnu devu skaita samazināšanu valsts imunizācijas programmā (VM, SPKC, D.Zavadska)**

*D.Zavadska* norāda, ka IVP ir saņēmusi vēstuli no VM izskatīt jautājumu par atteikšanos no 5. poliomiēlīta vakcīnas devas.

*J.Perevoščikovs* skaidro, ka ir ES/EEZ ir iespējama vakcinācija, nodrošinot ilgstošu vai mūžilgu aizsardzību pret poliomiēlītu gan ar četrām polio antigēnu saturošām vakcīnas devām, gan ar piecām un sešām vakcīnas devām. Pasaules Veselības organizācija iesaka balstvakcināciju, tikai tad, ja IPV kurss uzsākts agrāk par diviem mēnešiem. Veicot bērnu vakcināciju pret poliomiēlītu tikai ar četrām devām vecumā līdz diviem gadiem, visticamāk, netiks nodrošināta ilgtermiņa aizsardzība. Valstīs, kur veic tikai vienu balstvakcināciju, tā tiek veikta bērniem vēlāk.

*D.Zavadska* papildināja, ka šobrīd bērnu vakcinācija ar poliomiēlīta antigēnu saturošu vakcīnu Latvijā, tāpat kā daudzviet citur Eiropā un pasaulē tiek vecumā, kad ilgstošas aizsardzības un efektīvas imūnās atbildes nodrošināšanai nepieciešamas atkārtotas primārās vakcinācijas devas. Lai nodrošinātu mūžilgu aizsardzību pret poliomiēlītu ar 4 devām, 4.deva jeb balstvakcinācija ir jāveic ar vismaz 5 gadu intervālu pēc 3.devas, kas patreiz

nesakrīt ar Latvijā noteikto imunizācijas kalendāru un pielietoto vakcīnu kombinācijām, minimizējot bērnam nepieciešamo vakcīnu injekciju skaitu.

*Nolemts:*

*Pieņemt zināšanai.*

#### **4. Par difterijas un stinguma krampju vakcīnu nodrošinājumu (VM, SPKC, NVD)**

*A.Lācberts* informē, ka joprojām ir difterijas un stinguma krampju vakcīnu ražošanas problēmas un pēc ražotāja sniegtās informācijas, vakcīnas piegādi varētu atjaunot pēc 2019. gada 15. janvāra. Šobrīd tiek izskatītas divas Td vakcīnas alternatīvas piegādes no Bulgārijas un Polijas.

*J.Perevoščikovs* papildināja, ka SPKC izskatīja alternatīvo Td vakcīnu lietošanas instrukcijas un secina, ka piedāvāto Td vakcīnu iepakojumu veidu (10 devas flakonā, 15 N1 devas iepakojumā un esošā Td vakcīna zāļu lieltirgotavā) pasūtīšanai un izplatīšanai būs rūpīgi jāseko līdzi, lai vakcinācijas iestādēm nodrošinātu pēc iespējas piemērotāko Td vakcīnas iepakojumu atbilstoši patēriņam. Savukārt, lai vakcinācijas iestādes lietotu Bulgārijas ražoto Td vakcīnu (10 devas vienā flakonā) bez vakcīnas zuduma, būtu nepieciešams ievērot PVO daudzdevu flakonu lietošanas politikas praksi, lai atvērto flakonu ar vakcīnu var uzglabāt un izmantot līdz 28 dienai pēc atvēršanas (pielikumā). Citādāk neizmantota vakcīna jāiznīcina vakcinācijas sesijas beigās. Tomēr PVO politikas ieviešana prasa papildu medicīnas darbinieku apmācību un rūpīgu uzraudzību.

Apspriests jautājums par Td vakcīnas izplatīšanas veidiem atbilstoši iepakojuma veidiem un vakcinācijas apjoma vakcinācijas iestādēs.

*Nolemts:*

*IVP atbalsta mērķtiecīgu Td vakcīnas izplatīšanu atkarībā no vakcīnas iepakojuma un vakcinācijas apjoma ārstniecības iestādēs.*

*Padome VMai uz nākošo IVP sēdi lūdz sagatavot priekšlikumus vakcīnu iepirkumu sistēmas uzlabošanai.*

**5. Par trakumsērgas pēcekspozīcijas profilakses valsts  
rekomendācijām, balstoties uz PVO 2018.gada ziņojumu**

*(D.Zavadska)*

*D.Zavadska* informēja, ka pēc PVO ekspertu vizītes Latvijā par trakumsērgas uzraudzību un profilaksi, ir izstrādāts ziņojums, kurā ir rekomendēts, ka Latvijā ir nepieciešams izveidot nacionālu standarta aprūpes procedūru aprakstu (rīcības algoritmu) ārstniecības iestādēm par trakumsērgas pēc ekspozīcijas profilakses nodrošināšanu, iespēju robežās balstoties uz jaunākajiem PVO ieteikumiem.

*Nolemts:*

*IVP atbalsta vienotas rīcības dokumenta izstrādi, izplatīšanu ārstniecības iestādēm un šī dokumenta pārraudzību uzņemas IVP priekšsēdētāja D.Zavadska.*

**6. Par gatavošanos nākamam vakcīnu iepirkumam – aktuālie  
jautājumi pirms iepirkuma (ZVA, NVD)**

*D.Zavadska* norādīja, ka IVP ir saņēmusi Latvijas Otolaringologu asociācijas un Latvijas Onkoginekologu asociācijas iesniegumus un priekšlikumus par cilvēka papilomas vīrusa ietekmi un tā izraisītajām saslimšanām, ar lūgumu izvērtēt iespēju Vakcinācijas kalendārā noteikto imunizāciju pret CPV nodrošināt ar vakcīnām, kas veidotu aizsardzību pret vairākiem vīrusa tipiem un nodrošinātu aizsardzību pret balsenes papillomatozi, un ņemot vērā strauji augošās vēžu diagnostikas un ārstēšanas izmaksas un iespējamo onkoloģiskās slodzes mazinājumu nākotnē, sniegtu maksimālu aizsardzību pret dažādiem CPV izraisītiem audzējiem.

Tiek diskutēts par nākamā vakcīnu iepirkumu procedūras uzlabošanu.

*Nolemts:*

*IVP atbalsta pārskatīt esošo vakcīnu iepirkumu sistēmu.*

*NVD uz nākamo IVP sēdi sniegt informāciju par komunikāciju ar Igauniju par kopīgām vakcīnas pret dzemdes kakla vēža iepirkuma iespējām.*



**7. Nevēlamo notikumu pēc vakcinācijas uzraudzības  
rekomendācijas: PVO seminārs (D.Zavadska)**

*D.Zavadska* informēja, pa pašlaik tiek gatavotas nacionālās rekomendācijas nevēlamu notikumu pēc vakcinācijas uzraudzības sistēmas pilnveidošanai atbilstoši Pasaules Veselības organizācijas sniegtajām rekomendācijām un novembrī paredzēts divu dienu seminārs rekomendāciju sagatavošanai un ieviešanai praksē praktisks seminārs, kur piedalīsies arī PVO eksperti.

Tiek diskutēts par nevēlamo notikumu pēc vakcinācijas uzraudzības PVO semināra dalībniekiem.

*Nolemts:*

*Pieņemt zināšanai.*

**8. Par izglītību par imunizāciju Latvijas augstākās izglītības iestādēs  
(D.Zavadska)**

*D.Zavadska* informēja, ka starptautiskā konferencē Vīnē tika publiskota informācija, ka 43% no aptaujātiem medicīnas studentiem Latvijā, atzina, ka mācību procesā nav ietvertas mācības par imunizāciju.

*Nolemts:*


*IVP sagatavot vēstuli augstskolām un koledžām ar lūgumu informēt par mācību saturu un daudzumu saistītu ar imunizāciju medicīnas studiju programmās.*


*Noslēgumā nolemts:*

*Nākamo padomes sēdi organizēt janvāra sākumā.*

Imunizācijas valsts padomes  
priekšsēdētāja

Protokolē

 Dace Zavadska

 Marta Korjagina